

Z á p i s

z 36. zasedání Rady vlády pro seniory a stárnutí populace

konaného dne 26. listopadu 2018

**od 13:00 hod. v budově Ministerstva práce a sociálních věcí
Na Poříčním právu 1, zasedací místnost Klub**

Přítomni: dle prezenční listiny (Příloha k zápisu č. 1)

Navržený program

1. Administrativní záležitosti – schválení programu a zápisu z minulého zasedání
2. Slovo paní ministryně o aktuálním dění na Ministerstvu práce a sociálních věcí a ve vládě
3. Informace o Strategii přípravy na stárnutí společnosti 2018 – 2022
4. Aktuální informace z oblasti důchodové reformy a zdravotně-sociálního pomezí
5. Informace o dalších činnostech Odboru rodinné politiky a Oddělení politiky stárnutí MPSV
6. Možné změny Statutu Rady vlády pro seniory a stárnutí populace
7. Představení pilotního projektu „Dohledový a asistenční senzor“
8. Odpovědnost za celoživotní učení v kompetenčním zákoně
9. Informační gramotnost seniorů – příspěvek Centra proti terorismu a hybridním hrozbám MV
10. Různé

Úvod

Jednání Rady vlády pro seniory a stárnutí populace (dále jen „Rada“) zahájila předsedkyně Rady, Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc., ministryně práce a sociálních věcí (dále jen „paní ministryně“). Jedná se o třetí zasedání Rady v tomto kalendářním roce a druhé ve funkčním období této koaliční vlády.

Paní ministryně bude muset brzy odejít, proto nyní otevírá bod Různé pro případné otázky na její osobu. Paní ministryně informuje, že se nyní na úrovni koalice sestavuje důchodová komise k řešení důchodové reformy. V jejím rámci je nyní shoda na dvou opatřeních: jedním z nich je řešení pětinového rozdílu mezi průměrným starobním důchodem mužů a žen. K tématu bude v blízkých měsících uspořádán kulatý stůl a na něm představeno osm scénářů řešení. Druhou oblastí je otázka dřívějšího odchodu do důchodu z fyzicky náročných profesí. I k tomu bude uspořádán kulatý stůl a otázky diskutovány.

Do diskuse se přihlásil pan PhDr. Jindřich Kadlec z České asociace pečovatelské služby. Rád by, aby budoucí komise zohledňovala náročnost práce v přímé péči, např. možností odejít do důchodu dříve. Pan prof. MUDr. Roman Prymula CSc. Ph.D., náměstek Ministerstva zdravotnictví, je pro jakákoli možná opatření kromě tohoto, protože již dnes máme v této oblasti nedostatek personálu. Jindřich Kadlec upřesňuje, že můžeme mluvit také o flexibilních úvazcích. Podle paní ministryně toto přesně bude náplní plánovaného kulatého stolu. MUDr. Vladimír Dryml, prezident spolku Senioři ČR, podporuje komplexní pohled na věc s tím, že bude také záležet na Ministerstvu financí.

S tím souvisí také práce meziresortní skupiny pro sociálně – zdravotní pomezí pro zavedení systému tzv. dlouhodobé péče, která je pro paní ministryni akutnější než celá důchodová reforma, i když práce na nich se samozřejmě nevyklučují.

1. Administrativní záležitosti – schválení programu a zápisu z minulého zasedání

Paní ministryně přistupuje k hlasování o schválení programu. Nikdo k němu neměl, ani nyní nemá připomínky.

Hlasování o schválení dnešního programu: **pro 24, proti 0, zdrželi se 0.**

Program byl schválen.

Druhou záležitostí administrativního charakteru je schválení zápisu z 35. zasedání Rady (Příloha k zápisu č. 2), které proběhlo 10. září 2018. Zápis včetně příloh byl všem členkám a členům Rady zaslán e-mailem společně s pozvánkou. Nikdo k němu neměl připomínky předem, ani nyní.

Hlasování o schválení zápisu z minulého zasedání Rady: **pro 24, proti 0, zdrželi se 0.**

Zápis z minulého zasedání Rady byl schválen.

2. Slovo paní ministryně o aktuálním dění na Ministerstvu práce a sociálních věcí a ve vládě

Tento bod programu byl vyřízen v úvodu zasedání, včetně prostoru pro diskusi.

3. Informace o Strategii přípravy na stárnutí společnosti 2018 – 2022

Mgr. Linda Sokačová, zastupující ředitelka Odboru rodinné politiky a politiky stárnutí MPSV, informuje o posunu v práci na strategickém dokumentu od minulého zasedání Rady. V září byly sesbírány připomínky a podněty na krajských platformách, na přelomu září a října byl dokument vyslán do vnitřního připomínkového řízení, které bylo vypořádáno během října. Nyní je dokument ještě aktualizován v oblasti důchodové reformy, aby odrážel nejnovější vývoj.

Mgr. Jan Lorman, ředitel organizace Život 90, se ptá na další postup. Paní ministryně očekává vyslání dokumentu do meziresortního připomínkového řízení v prosinci a poté schválení vládou. Ještě před tím bude finální verze dokumentu rozeslána členům a členkám Rady.

4. Aktuální informace z oblasti důchodové reformy a zdravotně-sociálního pomezí

Další informace týkající se důchodové reformy přináší Ing. Iva Merhautová, MBA, náměstkyně Sekce sociálně pojistných systémů, a Ing. Tomáš Machanec, MBA, ředitel Odboru sociálního pojištění.

Iva Merhautová shrnuje dění v oblasti z nedávné doby: zastropování věku odchodu do důchodu na 65 let. Průměrný věk odchodu do důchodu je nyní 63 let, protože nemáme srovnaný věk odchodu mezi muži a ženami. Základní premisou je, aby občané strávili v důchodu asi čtvrtinu svého života. Zaveden byl nový valorizační mechanismus – zvedla se základní výměra z 9 na 10 % a u růstu mezd se zohledňuje jejich polovina, nikoli třetina. Další opatření – 1000 Kč navíc pro lidi starší 85 let. Nyní se pracuje na opatřeních pro snížení rozdílu v důchodech mezi ženami a muži. Příčiny nejsou v důchodovém systému, ale spíše na trhu práce a neohodnocení péče o děti a další blízké, odkud se pak přenáší do postproduktivního věku. Další problematika, o které již také hovořila paní ministryně – fyzicky náročná zaměstnání. Povede se diskuse, zda se má podpora týkat prvního, nebo třetího pilíře, a vymezit okruh fyzicky náročných profesí – o tom je vedena diskuse také s Ministerstvem zdravotnictví.

V diskusi Roman Prymula poznamenává, že mužů se netýká, že by nyní trávili v důchodu čtvrtinu života, neboť s 65 lety by to muselo být do 87 let a tolik se čeští muži průměrně zdaleka nedoživají. Tomáš Machanec doplňuje, že nyní je průměrný věk odchodu do důchodu u mužů 63 roky a 4 měsíce a průměrná doba výplaty starobního důchodu je 19 let. U žen je to 60 let a šest měsíců, v důchodu pak stráví 26-27 let. Iva Merhautová doplňuje, že tu čtvrtinu života strávenou v důchodu si dala za cíl minulá důchodová komise v čele s profesorem Potůčkem.

Mgr. Dalibor Holý z Českého statistického úřadu poznamenává, že lidé svoje zaměstnání často mění. Někdo může být celý život statistik, pak na pár let horník – a má nárok na odchod do důchodu dříve? Tomáš Machanec reaguje, že bude záležet na tom, jak bude systém nastaven mezi prvním a třetím

pilířem. Různá řešení o technických parametrech již existují, lze se inspirovat také v zahraničí (př. Francie). Iva Merhautová připomíná charakter a logiku třetího pilíře.

Paní ministryně se loučí a předává řízení zasedání místopředsedkyni, Mgr. Janě Hanzlíkové, náměstkyni pro řízení sekce správních činností a sociální politiky. Do diskuse se přihlásil RSDr. Zdeněk Pernes, předseda Rady seniorů ČR, a ptá se, kdy bude ta důchodová komise ustavena. Obě paní náměstkyně odpovídají, že to bude předmětem jednání dnešní koaliční rady a zítra budeme vědět více.

Slovo nyní dostává Mgr. Jan Vrbický, vedoucí oddělení koncepce sociálních služeb, aby přednesl nové informace k sociálně-zdravotnímu pomezí. Vše hlavní již řekla paní ministryně: meziresortní skupina pro sociálně – zdravotní pomezí funguje, rozděluje se do několika pracovních skupin, první výstupy by mohly být v prvním čtvrtletí roku 2019. Podle plánovaného výhledu se s účinností legislativních změn počítá od 1. 1. 2020. Paní náměstkyně Hanzlíková chválí spolupráci MPSV a Ministerstva zdravotnictví.

Podle doc. prim. Ivy Holmerové, PhD. z České alzheimerovské společnosti a Gerontologického centra je pojem zdravotně - sociální pomezí problematický, protože není zájem nalinkovat hranice, ale naopak (dlouhodobou) péči integrovat. Bylo by vhodné vzít toto v úvahu a hned od počátku řešení problematiky zažít jiný pojem, např. integrovaná péče. Jan Lorman podporuje argumenty Ivy Holmerové – tyto věci jsou prorostlé od začátku a na zvoleném jazyce záleží.

5. Informace o dalších činnostech Odboru rodinné politiky a Oddělení politiky stárnutí MPSV

Dana Žižkovská z projektu „Politika stárnutí na krajích“, který spadá pod Oddělení politiky stárnutí na MPSV, představuje tzv. Seniorskou obálku, která v rámci tohoto projektu vznikla. Jedná se o jednoduchý tiskopis, který je možno připevnit v domácnosti na dveře či ledničku a na němž jsou pro záchranáře či zdravotníky důležité informace, které senior v bezvědomí či v šoku nemusí být schopen předat, př. užívané léky, alergie a jakékoli další informace, které mohou být v tu chvíli pro pomoc seniorovi zásadní. Toto opatření se rychle šíří, již o něm vědí a využívají jej v pěti krajích. Je to nenákladná, ale efektivní iniciativa.

Jindřich Kadlec v návaznosti na tuto iniciativu děkuje za Českou asociaci pečovatelské služby za spolupráci s krajskými koordinátory z projektu „Politika stárnutí na krajích“. Jan Lorman vnímá iniciativu pozitivně také proto, že je příležitostí pro lidi zhodnotit svůj zdravotní stav a nějakým způsobem jej formalizovaně vyjádřili. Lékař se sice nemůže na tyto informace spolehnout absolutně, ale i tak přináší hodnotnou orientaci. A opět zde narážíme na problematiku zdravotně – sociálního pomezí. Dana Žižkovská doplňuje, že na Seniorské obálce jsou také piktogramy, aby současně bylo možné zahrnout zrakově, sluchově a zdravotně postižené občany. Paní poslankyně Mgr. Miloslava Rutová z Výboru pro sociální politiku PSPČR se ptá, jak bude Seniorská obálka propagována a na kterých krajích funguje. Dana Žižkovská shrnuje postup tiskových konferencí a dalšího mediálního pokrytá, především v české televizi a v Českém rozhlasu, a šíření po krajích od června roku 2018. Mgr. Jindra Tužilová ze Svazu měst a obcí nabízí spolupráci.

Mgr. Kateřina Kňapová, vedoucí oddělení politiky stárnutí, informuje o zahraničních aktivitách odboru 21. Za Českou republiku se zúčastnila zasedání pracovní skupiny ke stárnutí Evropské hospodářské komise OSN (United Nations Economic Commission for Europe, UNECE). ČR je dokonce zastoupena v tzv. Bureau, což je výkonný orgán této skupiny. V rámci této skupiny se pravidelně připravují dokumenty sdílející nejlepší praxi různých zemí. Ten příští se bude zabývat neformální péčí. Dalšími aktuálními tématy jsou tam ageismus jako překážka dalšího pracovního života či senioři v krizových situacích. Mgr. Pavel Sulík z oddělení politiky stárnutí se zúčastnil mezinárodní odborné konference o lidských právech starších osob, kterou zorganizovalo rakouské ministerstvo práce, sociálních věcí, ochrany spotřebitele. Cílem bylo navázat na širší pracovní skupinu ke stárnutí, která pracuje v rámci OSN. Konkrétními oblastmi konference byly robotika a automatizace a celoživotní učení. Vznikla tam široká shoda i mezi odborníky z technických a humanitních oblastí, že vzdělávání starších osob v oblasti digitálních technologií by mělo být lidským právem a že by mělo být široce

podporováno především u současné generace 60+. Představeny byly také příklady dobré praxe, např. z Francie tzv. digibus. Jedná se o speciálně upravený autobus, který objíždí regiony, na místě se zastaví na tři dny a (nejen) starší lidé mohou přijít a absolvovat krátké školení v oblasti digitálních technologií. Koncept se ujal a po Francii už takto jezdí pět takových autobusů.

6. Možné změny Statutu Rady vlády pro seniory a stárnutí populace

Tento bod programu si dříve vyžádal Zdeněk Pernes. Požaduje změnu složení, resp. Statutu Rady podle slovenského vzoru tak, aby v ní byly proseniorské organizace zastoupeny rovnoměrně se zbytkem členů. Ze srovnání této Rady s ostatními pracovními a poradními orgány vlády vyplývá, že tato Rada se od ostatních nijak nevylišuje a existuje ve standardním formátu. Z pléna jde technický dotaz, zda má smysl tento bod rozebírat, když Zdeněk Pernes před chvílí odešel. Kateřina Kňapová tedy shrnuje provedené srovnání jen pro informaci. Rada nebyla a není zamýšlena jako exekutivní těleso, zásadní změny v jejím základu by nekorespondovaly s původním záměrem a toto řešení by bylo nesystémové. K tomuto bodu bude možné se případně vrátit na některém z příštích zasedání Rady.

7. Představení pilotního projektu „Dohledový a asistenční senzor“

Tento bod programu byl zařazen na přání členky Rady prof. MUDr. Hany Matějovské Kubešové, CSc. z Fakultní nemocnice Brno, která jej nyní prezentuje (viz Příloha 3 tohoto zápisu). Jedná se o projekt nadačního fondu NEUROSMART. Projekt spočívá v podpoře asistenčních služeb pro specifickou skupinu osob pacientů (a jejich blízkých) zejména s neurokognitivním deficitem, neurologickým, psychiatrickým onemocněním a pacienty ohrožené anafylaktickým šokem. V rámci projektu budou modifikována a pilotně na vybrané skupině osob ověřena speciální elektronická zařízení, náramky se senzory. Zařízení umožňuje sběr dat o pacientech a dále na základě identifikovaných rizik umožňuje aktivaci podpůrných mechanismů a služeb a tzv. emergency aktivit. Hana Matějovská Kubešová reflektuje, že projekt má také limity a rizika, např. s ohledem na sběr a ochranu osobních údajů dle směrnice GDPR.

Vladimír Dryml se ptá, jak bude zajištěna ochrana osobních dat, jak se bude náramkem měřit tlak, jaký dosah bude mít vysílání náramku, a upozorňuje na problematičnost ve vztahu k legislativě, např. pro výjezd záchranné služby. Dle Hany Matějovské Kubešové náramek bude užíván jen se souhlasem a zaheslováním, dohledové centrum bude data sbírat a analyzovat, volat záchrannou službu budou pacienti či jejich blízcí. Dosah vysílání se předpokládá na území města Brna. Jan Lorman chválí vývoj technologií na měření a sběr biometrických dat, ale nesmíme zapomínat vidět pak pacienta v širokém kontextu a tato data umět dobře vyhodnotit, což je v ČR systémově neošetřeno. Důraz je potřeba také klást na dennodenní užívání těchto technologií, jejich konektivitu či napájení, pokud starší lidé např. včas nenabíjí svoje zařízení. Hana Matějovská Kubešová na základě slov Jana Lormana urguje bořit informační bariéru mezi MPSV a MZd právě v kontextu integrace zdravotních a sociálních služeb. Např. když školí sociální pracovníce, ty současně nemají přístup k informacím o zdravotním stavu pacienta. Vladimír Dryml odkazuje na kompetenční zákon, podle něhož tuto informační bariéru nelze odstranit snadno; dále se ptá, kolik ten vývoj bude stát a upozorňuje na problémy spojené s dennodenním využíváním náramku př. lidmi s Alzheimerovou demencí, kteří si jej nebudou nabíjet a brát. Iva Holmerová podporuje tu myšlenku integrace sociální a zdravotní informovanosti. Hana Matějovská Kubešová upřesňuje, že náramek je vyvinut a pracovat se bude na modifikacích pro jednotlivé diagnózy. Co se týče financí, jedná se o čtyři roky projektu a předpokládají se náklady 3 – 5 milionů Kč za rok.

Hana Matějovská Kubešová požádala Radu o vyjádření podpory tomuto projektu a přijetí usnesení ve znění *"Členky a členové Rady vlády pro seniory a stárnutí populace byli seznámeni s Pilotním projektem „Dohledového a asistenčního senzoru“, považují jej za přínosný a podporují jeho realizaci."*

Hlasování o schválení dnešního programu: **pro 16, proti 0, zdrželi se 6.**

Usnesení bylo schváleno.

8. Odpovědnost za celoživotní učení v kompetenčním zákoně

Tento bod programu byl zařazen na přání člena Rady Jana Lormana, který jej nyní prezentuje (viz Příloha 4 tohoto zápisu). Přestože je toto téma pravidelně diskutováno, určité bariéry brání jeho posunu, přestože základní východiska jsou již ukotvena v různých mezinárodních dokumentech. Nikde v kompetenčním zákoně není vyjádřena odpovědnost za celoživotní učení. Do 26 let patříme pod MŠMT, poté z hlediska např. rekvalifikačí pod MŠMT, ale nad 65 let věku jsme ve vakuu. V roce 2007 vytvořilo MŠMT Strategii celoživotního učení, ale pro lidi 65+ se nic nezměnilo. Školský zákon umožňuje vzdělávání starším lidem, ale zná jen školská zařízení. Ke vzdělávání přes univerzity třetího věku (U3V) se dostane 2,3 % osob 65+ a nejspíš ne k těm se znevýhodněními (zdravotní, materiální) a např. základním vzděláním, přitom jsou to právě oni, komu by společnost měla nabízet lepší přístup k informacím a vzdělávání. Vzdělání přes U3V je formální, ale probíhá také neformální učení, zvláště hodnotné právě pro nejstarší generace. To se odehrává mimo školská zařízení, v různých klubech a dalších organizacích, kde je takové učení efektivnější, starší lidé se zde učí také pozorováním a nápodobou a takovou formu vzdělávání preferují před formálními postupy. Lidé potřebují nejen faktické informace, ale obecně kompetence volit životní strategie, přizpůsobovat se měnícímu světu v průběhu celého života. Lidé prakticky nevědí moc o zákonu o sociálních službách, o důchodovém pojištění, dávkách či zadlužení. Tyto neznalosti pak mají za důsledek nekvalitní a nedůstojný život. Celoživotní učení má význam nejen pro zaměstnatelnost, ale v pozdějším věku především pro osobní rozvoj a udržení autonomie. Jan Lorman žádá o vyjádření Rady a také postup k zakotvení odpovědnosti za celoživotní učení do kompetenčního zákona.

Reaguje PhDr. Jindřich Fryč, státní tajemník MŠMT. Neformální vzdělávání kategorie 65+ je nahodilé, nemáme koncepci. Pokud bychom ji chtěli, musíme si jasně říct, za jakých podmínek a značných finančních prostředků se bude takové vzdělávání realizovat (kdo bude realizátorem – stát, kraje, obce?). Je možné se sejít na bilaterální úrovni MŠMT a MPSV. Dnes již existuje síť škol a školských zařízení, které část takových aktivit provozují. U3V jsou unikátní projekt, odlišitelný od běžných školských zařízení, který má svoje pravidla a řeší něco trochu jiného, než co chce řešit Jan Lorman. Problém si zaslouží hlubší diskusi, a pokud bude politická shoda, můžeme vytvořit další koncepci i zvážit otevření kompetenčního zákona. Jan Lorman připomíná, že téma se v pracovních skupinách Rady řešilo již před šesti sedmi lety a výsledek je dodnes nulový. Jindřich Fryč připomíná, že školský zákon řeší pouze počáteční vzdělávání.

Paní náměstkyně Hanzlíková vítá nabídku od MŠMT a druhá místopředsedkyně Rady, Mgr. Martina Štěpánková z Úřadu vlády a Zmocněnkyně vlády pro lidská práva, navrhuje konkrétní doporučení Rady. Obě místopředsedkyně chtějí ukotvit počátek diskuse a řešení této problematiky. Jan Lorman k prohloubení pochopení připomíná problematiku tzv. šmejdů, která má podle něj základ v nedostatku informovanosti starších lidí. Martina Štěpánková má zkušenosti z regionů, od občanů i představitelů samosprávy. Těm je jedno, zda to bude řešit MŠMT, nebo MPSV, ale aby se něco řešilo. Martina Štěpánková navrhuje dát doporučení vládě, která pak může uložit úkol jednotlivým resortům, aby v nějaké časové lhůtě přišly s návrhem řešení. Jindřich Fryč se vrací k tomu, že celoživotní vzdělávání se netýká jen populace 65+. Musí být jasná představa o tom, jaké aktivity a z jaké úrovně jsou pro tu cílovou skupinu potřebné, jakou formou a jakými nástroji toho dosáhnout. Paní náměstkyně Hanzlíková dává za úkol se do příštího zasedání Rady sejít se zástupci MŠMT a stanovit ten konkrétní úkol, který by Rada mohla doporučit vládě a tím podnítit postup k dalším řešením.

9. Informační gramotnost seniorů – příspěvek Centra proti terorismu a hybridním hrozbám Ministerstva vnitra

K tématu přináší příspěvek vedoucí Centra proti terorismu a hybridním hrozbám Ministerstva vnitra Benedikt Vangeli. Dříve se MV zabývalo touto oblastí situačně, na úrovni klamavé reklamy či kriminality, a celková zranitelnost společnosti ve spojení s úrovní informační gramotnosti nebyla vysoká. To se změnilo s masivním nástupem internetu, rozsahem i kvalitou, a objevily se nové techniky

– manipulace s informacemi. MV i vláda začaly vnímat situaci jako problém národní bezpečnosti. Starší lidé jsou zahlceni informacemi a ztrácejí schopnost se orientovat. Mediální gramotností se zabývají neziskové organizace, na úrovni státu není složka, která by se na toto téma soustředila. MV se k tomu dostává až v důsledcích. Částečně se tím zabývá Ministerstvo kultury či MŠMT. Specificky k seniorům se také hůř dostává než např. k dětem a mládeži prostřednictvím školských zařízení. Stát se musí začít zabývat problematikou mediální a digitální gramotnosti systémově, určit gestora. Senioři svým jednáním v oblasti šíření manipulací a tzv. fake news často bohužel přispívají ke snižování důvěry v média a státní správu. Týká se to především lidí s nižšími příjmy a v těžší sociální situaci. Senioři jsou konzumenty i šířiteli šokujících a poplašných zpráv, často v podobě řetězových e-mailů. Veřejná správa může reagovat především podporou projektů, které cílí nebo se částečně zabývají mediální gramotností seniorů, podporou přednášek v různých školských zařízeních či domovech pro seniory, roli hrají také veřejnoprávní média. Ústřední orgány státní správy monitorují jednotlivé mediální manipulativní kampaně a měly být schopni co nejrychleji reagovat, pokud se objeví např. poplašná zpráva, která by mohla závažným způsobem znepokojit obyvatelstvo.

Iva Holmerová poznamenává, že tato prezentace je věcným argumentem pro podporu toho, o co usiloval Jan Lorman v předchozím bodu. Martina Štěpánková navazuje, že v ČR neexistuje koncepce občanského vzdělávání, jehož součástí by byla i mediální gramotnost. Měla by ale vzniknout, podle Martiny Štěpánkové v gesci MŠMT, ale existující resortismus je v tomto směru extrémně limitující. Linda Sokačová doplňuje, že MPSV v současnosti připravuje metodiku pro poskytovatele sociálních služeb k posilování mediální gramotnosti. Při této práci byli senioři identifikováni jako jedna z hlavních skupin ohrožených celou řadou jevů, které se objevují např. s pohybem na internetu. MV může pomoci poskytnutím vlastních dat, na příští rok se k tématu chystají odborné semináře. Benedikt Vangeli navazuje, že buď není gesci, ale i když je, tak jsme na tom špatně. Druhá poznámka se týká propojování digitální a mediální gramotnosti, které odpovídá metodám druhé strany, př. bezpečnostních složek Ruské federace – ty takový resortismus nemají, protože tyto otázky jsou pro ně součástí jedné operace.

10. Různé

Bc. Vlastimila Faiferlíková z Mezigeneračního a dobrovolnického centra TOTEM doplňuje k příspěvku Jana Lormana, že použitelné jsou materiály z činnosti pracovní skupiny, která se celoživotním učením a vzděláváním starších osob zabývala.

Vladimír Dryml se vrací k příspěvku Benedikta Vangeliho a ptá se, kdo bude určovat, co je a není fake news, kdo bude učit seniory, co je a není pravda. Dle Benedikta Vangeliho jsou tyto otázky na politickou debatu, zatímco jeho úřad se pohybuje v rovině odborné. K existenci tohoto problému se vyjadřují veřejně přístupné zprávy zpravodajských služeb. A MV či CTHH jednají v konkrétních případech až na základě ověřených faktů. Co se týče vzdělávání seniorů, není to o tom, co je, či není pravda, ale jak ověřovat informace. Jindra Tužilová má stejnou zkušenost při vzdělávání v rámci činnosti Svazu měst a obcí – není to o tom, co je, či není pravda, ale o ověřování informací.

Paní náměstkyně Hanzlíková nastiňuje plán setkávat se v příštím roce častěji a pravidelně a s přáním krásných vánočních svátků končí toto zasedání.

Přílohy zápisu

1. Prezenční listina 26. 11. 2018
2. Zápis 35. zasedání Rady 10. 9. 2018
3. Prezentace „Neurosmart - Pilotní projekt „dohledového a asistenčního senzoru““
4. Prezentace „Odpovědnost za celoživotní učení v České republice“

Zasedání trvalo cca 2 hodiny a 6 minut.

V Praze dne 26. února 2019 zapsala: Irena Buršová, tajemnice Rady, irena.bursova@mpsv.cz.